

MADEN KANUNU

5.06.1985 tarih 18785 sayili Resmi Gazetede yayimlanmistir.

Kanun No. 3213 Kabul Tarihi: 4.6.1985

Amaç

MADDE 1.- Bu Kanun madenlerin aranmasi, isletilmesi, üzerinde hak sahibi olunmasi ve terk edilmesi ile ilgili esas ve usulleri düzenler.

Madenler

MADDE 2.- Tabiatta element (basit), bileşik (mürekkep) veya karisim (mahlut) halde bulunan, asagida yazili maddeler bu Kanuna göre maden sayilir.

I- ENERJİ MADENLERİ:

Maden kömürü (Linyitten Antrasite kadar her nevi kömür, asfaltit, bitümlü sist, bitümlü seyl), radyoaktif mineraller (Uranyum, Toryum, Radyum, Niyop, Lantan, Neodyum, Praseodyum, Selenyum).

II- METAL MADENLERİ:

Altin, Bakir, Pirit, Kobalt, Nikel, Kursun, Çinko, Gümüş, Kadmiyum, Bizmut, nadir elementler (Indium, Galyum, Itriyum, Talyum, Germanyum), Kalay, Tantal, Tellür, Molibden, Tungsten (Wolframit, Selit), Demir, Manganez, Titan (Ilmenit, Rutil), Vanadyum, Arsenik, Civa, Antimuan, Krom, Platin, Iridyum, Palatyum, Osmiyum, Rutenyum, Rhadyum, Alüminyum (Boksit),

III- SANAYİ MADENLERİ:

3382 sayili kanunla degisik

(19493 sayili resmi gazetede yayimlanmistir)

Birlesiminde en az % 30 Al₂O₃ ihtiva eden Killer, Kaolen, Siferton, Bentonit (Illit, loglinit, Montmorillonit, notronit, Saponit, Hektorit, Baydilit), Atapuljit, (Poligorskit), Alünit (sap), Sodyum, Potasyum, Lityum, Kalsiyum, Magnezyum, (Anion ve katyon olarak) tuzlari (Tuz Kanunu hükümleri mahfuzdur), Vollastonit, talk, Steattit, Pirofillit, Diatomit, Dunit, Zeolit, Sillimanit, Andaluzit, Dumortiorit, Disten (Kyanit), Fosfat, Apatit, Amyant, Manyezit, Trona (Tabii Soda), Perlit, Grafit, Kükürt, Flüorit, Kriyolit, Zimpara tasi (Diyaspor), Barit Stronsiyum tuzu (Selestin), Kuvars, Kuvarsit ve birlesiminde en az % 90 SiO₂ ihtiva eden kuvars kumu, Bor tuzlari (Kolemanit, Ulexit, Borasit, Tiskal, Pandermit) veya bünyesinde en az % 10 B₂O₃ bulunan diger bor mineralleri, Feldispat (Feldispat ve Feldispatoid grubu mineraller), Mika (Biyotit, Muskovit, Serisit, Lepidolit, Flogopit Vermikülit), kesilip parlatilarak kullanilacak olan mermer, oniks mermeri ve diger taslar, Dolomit, Nefelinli Siyenit, Pomza, Kalsedon.

Kesilip parlatilabilme özelligini tasimayan kaba infaat veya yol yapimi gibi vs. islerde kullanılan taslar bu Kanunun kapsamı disindadir.

Ancak yürürlükte olan tasocagi ruhsat sahasında isletmeye elverisli olan maddenin rezerv durumu da dikkate alinarak sanayiin hammaddesi veya ihraç konusu oldugunun, ruhsat sahibince belgelenmesi halinde bu madde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanliginin teklifi ve Bakanlar Kurulu karari ile Maden Kanunu kapsamına alinabilir.

[28.9.1989 tarih 20296 sayi ile Sepiolit (Lületasi)]

IV- KIYMETLİ TASLAR:

Elmas, Korundum, Morganit, Zümrüt, Akuvamarin, Heliodor, Aleksandirit, Beril, Yakut (Rubi), Safir (Gök Yakut), Agat, Yosunlu Agat, Oniks, Sardoniks, Jasp, Karnolin, Heliotrop, Kantasi, Krizopras, Opal [Irize Opal (Aynul Sems)], Kirmizi Opal, Siyah Opal, Agaç Opalil, Kuvars kristalleri, (Ametist, Sitrin, Neceftasi (Dag kristali), Dumanli kuvars, Kedigözü (Maion), Avanturin, Venüs tasi, Gül Kuvars (Rose), Turmalin (Rubellit, Vardelit, Indigolit), Zirkon, Topaz, Aytasi (Moonstone). turkuaz (Firuze), Spodümen, Kehribar, Lazurit (Lapislazuli), oltutasi, Diopsit, Amorzonit, lüle- tasi, Labrodorit, Epidol (Zeozit, Tanzanit), Olivin (Zebercet), Spinel, Jadeit, Yesim veya Jad, Rodonit, Rodokrozit, Gröna Mineralleri (Spesartin, Grosüller Hessonite, Dermontoit, Uvarovit, Pirop, Almandin), Diaspor kristalleri, Kemerreit.

Burada zikredilmemis bir madde Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanliginin teklifi ve Bakanlar Kurulu Karari ile bu Kanun hükümlerine tabi tutulur.

V- YUKARIDAKI MADENLERİ İHTİVA EDEN VE BU MADENLERİN ELDESİNDE KULLANILAN GAZ VE SULAR:

Tanımlar

MADDE 3.- Kanunda geçen deyimler aşağıda açıklanmıştır:

Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

İlgili Daire: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden Dairesi.

Takaddüm Hakkı: Maden hakkı için ilk müracaat edene tanınan öncelik.

İhbar: Arama ve ön işletme ruhsat sahasında olmamak kaydı ile evvelce tespit edilmemiş bir maden zuhurunun ilgili daireye bildirilmesi.

Arama Ruhsatı: Belirli bir alanda maden arama, faaliyetlerinde bulunula- bilmesi için verilen yetki belgesi.

Buluculuk: Herhangi bir ruhsat döneminde yönetmeliginde belirtildiği şekilde bir maden zuhurunun ortaya çıkartılması.

Ön İşletme Ruhsatı: Arama safhasından sonra işletme dönemine hazırlık ve gerek duyulabilecek diğer araştırmaların yapılabilmesini sağlamak için azami üç yıl süre ile faaliyetlerin devamlılığı amacı ile verilen yetki belgesi.

İşletme Ruhsatı: İşletme faaliyetlerinin yürütülebilmesi için verilen yetki belgesi.

İşletme İzni: Bir madenin işletmeye alınabilmesi için izin.

Beyan: İlgililerin resmi kuruluşlara herhangi bir durumu belirlemek veya açıklamak maksadı ile vermiş oldukları yazılı belge.

Maden Sicili: Tüm madencilik faaliyetleri ile ilgili bilgilerin kaydedildiği yer.

Pasa: Mevcut ekonomik ve teknik şartlara göre işletilmesi mümkün olmayan, ancak işletme gereği istihsal edilen cevher.

Prospeksiyon: Madencilik arama faaliyetlerine mesnet teşkil edecek ön bilgilerin toplanması işi.

Görünür Rezerv: Boyutları, tenörü belirlenmiş üretilebilir kesin cevher miktarı.

Ekonomik Cevher: Günün teknik ve ekonomik şartlarında kârlı olarak değerlendirilebilecek cevher.

Kamulaştırma: İşletme ruhsat süresi boyunca ruhsat alanında kalan özel mülkiyet arazilerine madencilik faaliyeti için alınan kamulaştırma kararı.

Nezaret: İşletmelerin teknik ve emniyet nizamnamelerine uygun olarak yürütülmesinin kontrolü.

Nezaretçi: İşletmelerin teknik ve emniyet yönünden nezaretini yapan sorumlu ve yetkili maden mühendisi.

Taksir: Ruhsat alanlarının bu Kanun gereğince küçültülmesi.

Münfesi: Hakların hiç bir bildirimle gerek kalmaksızın otomatik olarak fesh olması.

Bilanço: Her işletme izni için ayrı ayrı yönetmelikteki örneğe göre hazırlanacak ve sadece Devlet hakkı, madencilik fon katkısı, ihbar ve buluculuk haklarının hesaplanmasında geçerliliği olan beyan niteliğinde belgedir.

Faaliyet Raporu: Madencilik faaliyetlerinin yönetmeliginde belirtildiği üzere fenni nezaretçi tarafından hazırlanan takdim metni.

İmalat Haritası: İşletmelerde üretim yapılan yerleri, miktarları ve yapılış şeklini gösterir ölçekli beyan niteliğinde harita.

Proje: Yeraltı kaynaklarının değerlendirilmesi amacına dönük belirli girdileri seçilmiş bir teknoloji kullanarak mevcut ve potansiyel talebi karşılamak üzere mal ve cevher üretmek için çalışmalarını düzenleyen beyan niteliğinde rapor.

Kantar Fisi: Cevher nakillerinde cevherin ağırlığını gösterir tartı makbuzu.

Sevki Fisi: 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 2365 sayılı Kanunla değişik 240 inci maddesinin 1. inci fıkrasının (A) bendinde yer alan taşıma irsaliyelerindeki bilgileri ihtiva eden beyan niteliğinde belgedir.

İhtisaslaşmış Devlet Kuruluşu: Maden Dairesi, MTA, TKİ, TTK, ETİ BANK, DİE İdaresi, DSI, Sanayi ve Ticaret, Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığına bağlı kuruluşlar, TEK, Karayolları ve Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Genel Müdürlükleri gibi madencilik faaliyetleri ile ilgili konularda ihtisas sahibi Devlet kuruluşları.

Maden Hakları: Madenlerin aranması, bulunması ve işletilebilmesi için verilen izinler ve maden yataklarının bulunmasına yardımcı olanlara tanınan maddi imkanlar.

Teminat: Madencilik faaliyetlerinde Kanun hükümlerine ve teknığe uygun çalışmayı temin amacı ile alınan nakit karşılığı olan geçici ödeme.

Bilanço Brüt Kârı: Yönetmelikteki örneğe göre hazırlanmış bilançoda, genel yönetim giderleri payı hariç tutularak hesaplanacak brüt kârdır.

Devlet Hakkı: Maden istihracı ile sağlanacak gelirden Devlet payına düşen kısım.

Madencilik Fonu: Madencilik faaliyetlerinde istikrari saglamak ve desteklemek amaci ile tesekkül ettirilmis fon.

Kritik Cevher Stoklari: Ekonominin buhranlı dönemleri geçistirebilmesi için gerekli ekonomik büyüklükteki cevher stoklari,

Yeminli Teknik Büro: Denetim ve gözetim disinda yönetmelikte belirtilen görevleri yürütmek üzere kurulmuş, çalışma alanlarında ihtisas sahibi olmuş Devlet güvenligi açısından sakincasi bulunmayan mühendis ve personelden olusan büro.

Devletin hüküm ve tasarrufu

MADDE 4.- Madenler Devletin hüküm ve tasarrufu altında olup, içinde bulunduklari arzin mülkiyetine tabi degildir.

Hakların bölünmezligi, devir ve intikali

MADDE 5.- Madenler üzerinde tesis olunan ilk müracaat (takaddüm), ihbar, arama ruhsatnamesi, buluculuk, ön işletme ruhsati ve işletme ruhsati haklarının hiç birisi hisselerle bölünemez. Her biri bir bütün halinde muameleye tabi tutulur.

Maden ruhsatlari ve buluculuk hakki, devredilebilir. Durum maden siciline serh edilir. Devir muamelesi maden siciline serh edilmesi ile tamam olur.

Maden hak ve vecibeleri miras yolu ile intikal eder. Bu hak ve vecibeler, bütün mirasçılari vekaletini havi bir vekaletname ile 6 nci maddede belirtilen niteliklere sahip mirasçılardan birine veya üçüncü bir sahse devredilir. Mirasçılari ittifak edememeleri halinde mirasçılardan birinin müracaati ile mahkeme mirasçılardan bu hakkın en ehil olana tahsisine veya bu da mümkün olmazsa ruhsatin satilmasına karar verir. Mahkeme bu hususu basit muhakeme usulü ile halleder. Eger dava söz konusu degil ise 6 ay içerisinde intikal islemleri tamamlanmayan ruhsatlar fesh edilir. Devir ve intikal islemlerinin ne sekilde yapilacagi yönetmelikte belirtilir.

Madenler üzerindeki hakların devir ve intikali bu Kanun ve yönetmelikte gösterilen hükümlerin tatbikini geciktirmez.

Maden hakki

MADDE 6.- Maden haklari, medeni haklari kullanmaya ehil TC. vatandaşlarına, madencilik yapabilecegi statüsünde yazili Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına göre kurulmuş tüzelkisiligi haiz sirketlere, bu hususta yetkisi bulunan kamu iktisadi tesebbüsleri. ile müesseseleri, bagli ortakliklari ve istiraklari ile diger kamu kurum, kurulus ve idarelerine verilir.

Maden haklari gerçek veya tüzel tek kisi adına verilir.

Devlet memurlari, diger kamu görevlileri, ilgili dairenin merkez ve tasra teskilatında çalışan yevmiyeli ve mukaveleli personel, arama, ön işletme ve işletme ruhsati alamaz. .

Maden arama veya işletme hakkini haiz iken memur olanlar memuriyete geçislerinden itibaren 6 ay zarfında bu haklarını devretmeye mecburdurlar.

3 üncü fıkradaki yasaklamaya tabi olup, miras yoluyla kendisine maden ruhsati intikal eden mirasçı, durumundaki mani hal ortadan kalkmadigi takdirde 5 inci maddenin 4 üncü fıkrasi hükmü uygulanir.

Maden faaliyeti izne tabi yerler

MADDE 7.- Memleket kara sinirlarından itibaren ufken 500 metre mesafede maden arama, ön işletme ve işletme ruhsati verilmez. Kara sulari, iç sular ve bunların altındaki yerler bu tahdide tabi degildir. Belediye imar sahalari ve mücavir alanlar içindeki maden arama, ön işletme ve işletme faaliyetleri belediyeden müsaade alınmasi ile yapilir. Ruhsat alındiktan sonra belediye imar sinirlari içine alınan maden sahalari bu hükümden müstesnadir.

Orman, ağaçlandırma alanlarında, askeri yasak bölgelerde ve sit alanlari yakinlarında madencilik faaliyetlerinde bulunulmasi ilgili Kanun hükümlerine göre izne tabidir. Amme hizmeti veya umurun istifadesine tahsis edilmiş mahallerde ve bu tür tesislere ufken 60 metre, mesafe dahilinde arama, ön işletme ve işletme yapılabilmesi Bakanligin iznine baglidir.

Binalara ufken 60 metre, avlu, bag ve bahçelere 20 metre mesafede maden araması ve isletilmesi mülk sahibinin iznine baglidir. Bu madde hükümlerine tabi yerlerde izinsiz madencilik faaliyetinde bulunuldugunun tespiti halinde teminatın 1/3'ü irad kaydedilir. Tekerrürü halinde teminatın tamamı irad kaydedilerek ruhsat fesh olunur.

Maden hakkının verilmeyecegi durumlar

MADDE 8.- Yürürlükte olan arama, ön işletme veya işletme ruhsati verilmiş maden sahasi üzerinde baska ruhsat verilmez.

Maden tesvik tedbirleri

MADDE 9.- Madencilik yatirimlari, kalkinmada birinci derecede öncelikli yörelerde yapılacak yatirimlara saglanan haklardan yararlanilabilir.

Hangi madenlerin birinci fıkırada belirtilen haklardan yararlanabilecegi, sartlari ve diger hususlar yönetmelikle tespit edilir.

Beyan usulü

MADDE 10.- Madencilik faaliyetlerinin bu Kanun hükümlerine göre devami süresince teknik ve mali konularda yapılan yazili beyanlar ile yetkili kisilerce tanzim edilen raporlar dogru kabul edilir. Teknik elemanlar sadece ihtisas sahibi olduklari konularda beyanda bulunabilirler ve beyanlari ile sorumludurlar. Ruhsat sahipleri ise teknik konular disindaki tüm beyanlardan sorumludurlar.

Beyanlardaki hata ve noksanliklar gerekçe bildirilmek sureti ile verildikleri tarihten itibaren 2 ay içerisinde düzeltilebilir. Ancak gerçek disi, yaniltici, kanun hükümlerinin icraatini engelleyen, haksiz surette hak iktisap eden veya hak iktisabina sebep olan teknik elemanların durumlarının belirlendigi tarihten itibaren 3 yıl süre ile bu Kanun nezdinde yapacaklari beyanlar geçersiz sayilir. Bu husus bagli olduklari meslek tesekküllerine ve ilgililere bildirilir.

Bu tür fiilleri isleyen veya islenmesine yol açan ruhsat sahiplerinin bir defaya mahsus olmak üzere teminatları madencilik fonuna irad kaydedilerek 5 katina çıkarilmasi teblig edilir. Teminatların tamamlanmaması halinde 13 üncü madde hükümleri tatbik olunur. Bu fiillerin tekerrürü halinde konu ile ilgili ruhsatları fesh olunarak teminatları madencilik fonuna irad kaydedilir.

Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri mahfuzdur.

Faaliyetlerin denetimi

MADDE 11.- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanligi, maden haklari ile ilgili bütün faaliyetlerin yürütülmesini ve vecibelerin yerine getirilmesini kont- rol ve denetimini yapmak ve yönlendirmek için teknik ve mali konulari yerinde incelemek maksadiyla ihtisaslasmis diger Devlet kuruluslarından da yararlanarak inceleme raporu hazirlatir.

Birinci fıkraya göre yapılan inceleme sonunda gerçek disi ve/veya yaniltici beyanda bulunduklari tespit edilenler hakkında 10 uncu madde hükümleri uygulanir.

Inceleme yapacakların nitelikleri, incelemenin nasıl yapılacağı ve raporların tanzimi ile diger hususlar yönetmelikte belirtilir.

Kantar ve sevk fisi

MADDE 12.- Her türlü madenin sevk fisi ve sevkiyat güzergâhi üzerindeki en yakin kantardan alınmis kantar fisi ile nakledilmesi mecburidir. Bu sekilde maden nakledilmediginde mahalli mülki amiri nakledilen madeni geçici olarak zapt eder ve gerekli tutanagi düzenleyerek evraki adli makamlara tevdi eder.

I inci fıkradaki mecburiyete uymayanlar hakkında nakledilen maddenin suç tarihindeki rayiç degeri üzerinden 5 kati agir para cezasina hükmolunur ve madenin müsaderesine karar verilir.

Karar kesinlestikten sonra müsadere olunan maden satilarak bedeli Madencilik Fonuna irad kaydedilir.

Tahkikat neticesinde ruhsat sahibinin I inci fıkraya aykiri sekilde maden naklettigi tespit edildigi takdirde teminati Madencilik Fonuna irad kaydedilir.

Maden hakkı olmayan kisiler tarafından çıkarılan cevherlere geçici olarak el konularak bunlar hakkında I inci fıkra hükümleri uygulanir. Bu sekilde maden çıkarilmasi Devlet malina karsi islenmis fiil sayilir.

Harçlar ve teminatlar

MADDE 13.- Her türlü maden ruhsatinin alınabilmesi için Harçlar Kanununun belirledigi harçlar ile sartlar! ve miktarlari asagida belirtilen sekilde tespit edilecek teminatların ödenmis olması gereklidir. Saha terk edildigi takdirde teminatların kalan kısmi iade edilir.

Teminatlar ruhsat alanları ile orantili olarak arama ruhsati için hektar basina 250 lira, ön işletme ruhsati için hektar basina 500 lira, işletme ruhsati için hektar basina 1 .000 liradir. Bu miktarlar her yıl

bütçe kanunlarında günün ekonomik şartlarına göre yeniden tespit edilir. Ruhsat alanlarının sınırları iki defaya mahsus olmak üzere hak sahiplerinin müracaatı ile değiştirilebilir. Aynı sahaya ait bitişik sahalara ait ruhsatlar talep üzerine tek ruhsat altında birleştirilebilir. Teminatlar son duruma göre yeniden tespit edilir. Ruhsat alanlarının değiştirilmesi, ruhsatların birleştirilmesi- si ile ilgili işlemler yönetmelğinde belirlendiği şekilde yapılır. Teminatların irad kaydedilen kısımları ile bu Kanuna göre teminattan yapılan kesintiler 3 ay içerisinde tama iblag edilmediği takdirde geri kalan teminat da irad kaydedilir. İkinci 3 aylık dönem sonuna kadar teminat tekrar yatırılmadığı takdirde maden ruhsatı feshedilir.

Devlet hakkı

MADDE 14.- Maden sahasından çıkarılacak cevherlerden işletme yıllık brüt kârının % 5'i Devlet hakkı olarak, % 5'i Madencilik Fon istiraki şeklinde her yıl Mart ayının son günü aksamına kadar ilgili daire tarafından tahakkuk ettirilerek, ruhsat sahibince Devlet hakkı Hazineye, fon istiraki ise Etibank'a ödenir.

Çıkardığı cevheri kendi fabrikasında hammadde girdi olarak kullanan şirketler için Devlet hakkına esas olacak değer bilançoda maliyetin asgari % 30'u kadar brüt kâr kabul edilerek hesaplanır. Devlet hakkının ve fon istirakinin tahakkukuna esas teskil edecek bilanço yönetmelikle belirlendiği şekilde hazırlanır.

İhbar ve buluculuk hakkı

MADDE 15.- Resit her Türk vatandaşının daha evvel tespit edilmemiş bir maden zuhurunu yürürlükte bulunan bir arama ve ön işletme ruhsat sahasında olmamak üzere cins, yer ve ebadı ile birlikte ilgili daireye bildirme- si ile ihbar hakkı doğar.

Ruhsat sahibi, arama, ön işletme ruhsatları sürelerinde faaliyet raporu ile zuhurunu bildirdiği madenlerin de bulucusu sayılır.

İhbar ve buluculuk hakkı ile ilgili işlemler yönetmelikte belirtilir.

İhbar ve buluculuk hakkı mevcut sahalarda o madenler için ön işletme ve/veya işletmeye geçildiği andan itibaren yıllık işletme brüt bilanço kârının % 1'i ihbar, % 2'si buluculuk hakkı olarak her yıl Mart ayının son günü aksamına kadar i-ruhsat sahibi tarafından ilgili daireye yatırılır. Süresi içinde yatırılmayan ihbar veya buluculuk hakkı tutarları ruhsat teminatlarından kesilerek ilgili daire tarafından hak sahibine ödenir.

Aynı yılın son günü aksamına kadar ihbar veya buluculuk hakkı ile ilgili alacaklar, hak sahibince mücbir bir sebebe dayanmaksızın alınmadığı takdirde Madencilik Fonuna irad kaydedilir.

İlk müracaat arama ruhsatı

MADDE 16.- Madenler arama ruhsatı ile aranır. Mermer için 250 hektara kadar, göl sularının ihtiva ettiği madenler için 2.000 hektara kadar ayrı ayrı diğer bütün madenler için ise alan sınırlaması olmaksızın ve maden ismi belirtmeksizin tek ruhsat verilir.

Müracaatlarda öncelik hakkı esastır. Müracaat ilgili daireye veya valiliklere 1/25.000 ölçekli haritalarda koordinatları verilen noktalarla sınırlandırılmış alanlar için yapılır. Talep edilen sahanın müsait olup olmadığı müracaatçıya bildirilir. Sahanın müsait olan kısmına madde 13'e göre hesaplanacak teminat tutarının onda biri kadari rezervasyon ücreti olarak madencilik fonuna yatırıldığı takdirde, saha müracaatçı adına 15 gün süre ile kapalı tutulur. Süresi sonuna kadar gerekli işlemleri tamamlanmayan müracaatlar iptal edilir.

İşlemleri tamamlanan, harç ve teminatları yatırılmış müracaatlara arama ruhsatı verilir.

Bu maddeye göre yapılacak müracaatların ve işlemlerle arama ruhsatının verilis şekli yönetmelikte belirtilir.

Arama faaliyeti dönemleri

MADDE 17.- Arama ruhsatı 8'er aylık 3 arama dönemi ve 6 aylık proje hazırlık dönemi olmak üzere toplam 30 aydır. Bu süre uzatılamaz.

Her arama faaliyet dönemi son günü aksamına kadar ruhsat sahibi en az bir jeoloji ve bir maden mühendisi tarafından hazırlanan arama faaliyet raporlarını, eğer ön işletme ruhsatı talebinde bulunacak ise en az bir maden mühendisi tarafından hazırlanan ön işletme projesini işletme ruhsatı talebinde bulunacak ise en az bir maden mühendisi tarafından hazırlanan işletme projesini ilgili daireye vermek zorundadır.

Faaliyet raporları veya projeler süresi içinde verildiği takdirde teminatın 1/4'e ruhsat sahibine iade edilir. Süre sonunda rapor veya projeler verilmediği takdirde o döneme ait teminat Madencilik

Fonuna irad kaydedilir.

Ön isletme ve isletme ruhsati talebinde bulunulabilmesi için arama ruhsat süresi son günü aksamına kadar bütün arama faaliyet raporlarının teslim edilmiş olması gerekir. Sartları yerine getirilmeyen arama ruhsatlari, süreleri sonunda feshedilir ve saha otomatik olarak yeni aramalara açılır.

Faaliyet raporlarının ön isletme projesinin, isletme projesinin ne sekilde tanzim edilecegi ve ihtiva edecegi hususlar yönetmelikte belirtilir.

Aramanın sinirlari

MADDE 18.- Arama ruhsat sahibi, arama faaliyetinin teknik gereklerini yerine getirebilmek için çevresindeki ruhsat sahalarında, saha veya isletme- ye zarar vermeyecek sekilde prospeksiyon yapabilir. Arama ruhsat sahibinin, prospeksiyon yaptigi isletme ruhsat sahalarında daha evvel kayıtlara geçmemiş bir maden varlığının tespitinde 15 inci madde hükümlerine göre sadece ihbar hakkı dogar.

Ön isletme ruhsati

MADDE 19.- Arama ruhsat sahibi arama ve rezerv tespit çalışmalarının olumlu bir gelisme gösterdiğini, arama ve diğer faaliyetlere bir süre daha devam edilmesi ile daha büyük isletme veya tesis kurma imkanlarının dogabileceğini beyanla ön isletme projesi vererek ön isletme ruhsati talebinde bulunabilir.

İslemlerini tamamlayan arama ruhsat sahibi ön isletme ruhsati almaya hak kazanır.

Ön isletme ruhsati için müracaat işlemleri, ön isletme projesinin ne sekilde tanzim edilecegi yönetmelikle düzenlenir.

Ön isletme faaliyeti

MADDE 20.- Ön isletme ruhsat süresi üç yıldır. Bu süre uzatılamaz. Ön isletme faaliyet raporlarının ruhsat verildiği tarihten itibaren azami birer yıl ara ile ilgili daireye teslim edilmiş olması gerekir. Teslim edilen faaliyet raporları ile teminatların 1/3'ü iade olunur. Aksi takdirde Madencilik Fonuna irad kaydedilir.

Ön isletme faaliyet raporlarının ne sekilde tanzim edilecegi yönetmelikte belirtilir.

Arama ve ön isletme dönemlerinde cevher istihracı

MADDE 21 .- Arama ve ön isletme ruhsat süresi boyunca ruhsat sahibi faaliyet raporlarıyla tespit edilen görünür rezervin 1/10'una kadar cevheri istihraç edip satabilir. Fazlası tespit edildiği takdirde 12 inci madde hükümleri uygulanır. Cevher istihracı bir maden mühendisi nezaretinde yapılır.

Sahaların yeni aramalara açılması

MADDE 22.- Arama ruhsat süresi sonuna kadar ivhsat sahibi faaliyet raporları ile isletilmeye elverişli cevher bulamadığını bildirmiş veya ruhsatin herhangi bir döneminde kendiliginden sahayı terk etmiş veya ön isletme veya isletme talebinde bulunmamış veya 17 inci madde hükümlerine göre ruhsati fesh olunmuş ise, saha, arama süresinin hitamında otomatik olarak yeni ara- malara açılır.

Bu suretle aramalara açılan saha ile ilgili bilgiler 60 gün süre ile ilgili daire ve vilayetlerde asılarak ilan edilir. Bu sür sonunda sahaya hiç talip çıkmaz ise sinirlari paftalardan silinerek aramalara açılır, tek bir müracaat olursa 16 aci madde hükümlerine göre ruhsat hakkı dogar. Yeni aramalara açılan sahaya aynı anda birden fazla müracaât olursa sahişlardan, ilgili dairede anında açık artırma seklinde Madencilik Fonuna en fazla parayı bagıslayana ivhsat verilir.

Ön isletme ruhsatinin feshi

MADDE 23.- 20 enci madde hükümlerine göre verilmiş ön isletme ruhsatlari, ruhsat sahibi ivhsat süresi sonunda isletme projesi vererek isletme ruhsati talebinde bulunmaz ise fesh olur.

Terk edilmiş, herhangi bir sebeple hükümden düşmüş veya fesh olmuş ön isletme ruhsatlari madde 30 hükümlerine göre ihale edilir.

Isletme ruhsati için müracaat

MADDE 24.- Ruhsat sahibinin, arama veya ön isletme ruhsat süresi sonuna kadar ilgili daireye müracaati ve isletme ruhsati talebinde bulunması ile isletme ruhsat hakkı dogar.

Isletme ruhsati alınabilmesi için, raporlarla tespit edilmiş isletmeye elverişli ekonomik cevherlerin bilahare gerektiğinde taksire mesnet teskil edecek sekilde isletme sinirlarının, isletmeye alınma

siralarının ve ilk işletmeye alınacak maden içinde işletme projesinin ilgili daireye verilmesi gerekir. İşletme ruhsatı verilmesi ile ilgili işlemler, işletme sınırlarının tespit şekli, işletme projesinin nasıl hazırlanacağı ve neleri ihtiva edeceği yönetmelikte belirtilir.

İşletme ruhsat süresi

MADDE 25.- İşletme ruhsatı süresi on yıldan az olamaz. Bu süre talep üzerine ilgili daire tarafından maden rezervlerinin kaynak israfına sebep olmayacak şekilde aranması, bulunan maden kaynak ve damarlarının rasyonel bir şekilde işletilmesi için gerekli ve zorunlu yatırımların yapılmış ve tesislerin inşa edilmiş olması, tesislerin üretimi seferber edecek şekilde çalıştırılmasının sağlanması ve benzeri şartların bulunması halinde uzatılabilir.

Ancak toplam süre altmış yılı geçemez. Süre, ruhsatın verildiği tarihte başlar.

İşletme izni

MADDE 26.- İşletme ruhsat sahibi sahasında herhangi bir maden için proje vererek işletme izni almadan işletme faaliyetinde bulunamaz.

İlk işletme izni, 24 üncü maddeye göre işletme projesinin ilgili daireye tevdi üzerine işletme ruhsatı ile birlikte verilir. Bu iznin verilis tarihinden itibaren altı ay içerisinde ruhsat sahibi madeni işletmeye almak zorundadır. Aksi takdirde ruhsat münfesi olur.

İşletme izninin verilis şekli yönetmelikte belirtilir.

İşletme izninin devir edilemeyeceği

MADDE 27.- İşletme izni devredilemez. İşletme ruhsatı bir bütün olarak ve yönetmelikte belirtilecek esaslar çerçevesinde devredilebilir.

Madenlerin işletmeye alınması

MADDE 28.- İşletme ruhsat sahibi 24 üncü madde hükümleri uyarınca işletmeye alma sırasını bildirdiği madenleri, en fazla beşer yıl ara ile işletmeye almak zorundadır.

Değişik dönemlerde süresi içinde işletmeye alınmayan madenler ile ruhsat sahası içinde henüz işletmeye alınmamış diğer madenler 24 üncü maddenin 2 inci fıkrasında belirtildiği şekilde ruhsat sahibince bildirilmiş taksir sınırlarına göre ilgili dairece taksir edilerek ruhsat alanı sadece işletmeye alınmış madenleri içine alacak şekilde küçültülür.

İşletme faaliyeti

MADDE 29.- Bir işletme ruhsatındaki her işletme izni ile ilgili bütün faaliyetler ayrı yürütülür.

Proje değişikliğinin uygulamaya geçmeden ilgili daireye bildirilmesi zorunludur. Aksi halde 10 uncu maddeye göre işlem yapılır.

İşletme süresince ruhsat sahibi her yıl Mart ayı sonuna kadar her işletme izni için işletme faaliyet raporu, imalat haritasını, bilançosunu, arama faaliyet raporunu ve bir sonraki yıl için üretim programını ilgili daireye vermek zorundadır.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen hususlar iki defa yerine getirilmediği takdirde işletme teminatı Madencilik Fonuna irad kaydedilir. Üç yıl içinde bütün noksanlıklar tamamlanmamış ise ruhsat iptal olunur.

İşletme faaliyet raporlarının imalat haritasının, üretim programlarının kimler tarafından ne şekilde tanzim edileceği yönetmelikte belirtilir.

İhale

MADDE 30.- Herhangi bir sebeple düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş işletme ruhsat sahaları, ilgili dairede ve vilayetlerde Bakanlıkça onaylanmış listeler halinde 3 ay süre ile ilan edilerek; yine bu listelerde belirtilen tarihte, Bakanlıkça öngörülen şartlarla ilgili dairede yapılacak açık artırma ile ihale edilir.

Açık artırmada taban fiyat ruhsat alimına tekabül eden teminat kadar olup, bu bedel üzerinden en yüksek değeri veren talip ruhsat almayâ hak kazanır.

Yapılan ihalede sahaya talip çıkmaz ise saha, 3 ay süre ile bekletilerek teminat kadar meblâğı ihale bedeli olarak yatırmayı taahhüt eden ilk talibine verilir. 3 ay sonunda sahaya talip çıkmaz ise otomatik olarak aramalara açılır.

İşletmede fenni nezaretçi

MADDE 31.- İşletme ruhsat sahibi işletme süresince en az bir maden mühendisini fenni nezaretçi

olarak görevlendirmek zorundadır.

Fenni nezaretçinin görev, yetki, sorumlulukları ile diğer hususlar yönet- melikte belirtilir.

Terk

MADDE 32.- Herhangi bir ruhsat döneminde, ruhsat sahibi sahasında madencilik faaliyetinde bulunmayacağını ve ruhsat hakkından vazgeçeceğini dilekçe ile ilgili daireye bildirmek suretiyle terk talebinde bulunabilir.

Ancak dilekçeye son durumu gösterir raporu eklemek ve ayrıca gerekli emniyet tedbirlerini yerine getirdiğini belirtmek zorundadır. Bu durumun Bakanlıkça yerinde tespit ve kabulünü müteakip geri kalan teminat kendisine iade edilir.

Terk edilen ruhsat sahaları sınırları kaldırılarak yeni aramalara açılır. 30 uncu madde hükümleri mahfuzdur.

Tesislerin intikali

MADDE 33.- Arama, ön işletme ve işletme ruhsatının fesh olunması, yürürlük sürelerinin bitmesi veya terk sebebiyle sona ermesi hallerinde ruhsat sahibine tazminat verilmeksizin kuyular, galeriler ve bunların muhafazası için yapılmış olan iksa tesisleri Devlete intikal eder.

1 inci fıkra sümülü dışında kalan tesis, vasıta, alet ve malzeme ruhsat sahibine aittir.

Madencilik fonu

MADDE 34.- Madencilik, arama, teknolojik araştırma, geliştirme, proje, tesis, altyapı, istihsal ve ihracat finansman kredileri olarak kullanılmak üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde Madencilik Fonu adı ile bir fon kurulmuştur.

Fonun kaynakları şunlardır:

- 1 . İrad kaydedilen teminatlar.
2. Müsadere edilen cevher ve malzemelerin satışından elde edilen gelirler.
3. İhale gelirleri
4. Maden ithalat ve ihracatından alınacak fon kesintileri.
5. Bütçeden ayrılacak ödenek. 6. Diğer gelirler.

Fonun isleyisi Muhasebe-i Umumiye Kanunu, Devlet İhale Kanunu ve Harcira Kanunu hükümlerine tabi değildir. Fonun denetimi 20110/1983 tarih ve 72 sayılı Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına tabidir. Fon, Bakanlar Kurulu Kararı ile kritik madenlerin stoklanması, yurt içi destekleme maden alımlarında, zararına yapılacak maden ihraç bağlantılarının sübvansiyonunda kullanılabilir. Fonla ilgili hususlar Yönetmelikte belirtilir.

İnceleme masraflarının karşılanması

MADDE 35.- Maden faaliyetleri . ve beyanların incelenmesi için yapılacak masraflar yönetmelikte belirtildiği şekilde, bilahare ruhsat sahibinden tahsil edilmek üzere Madencilik Fonundan karşılanır.

Pasa, bakiye yığını ve cürüfların muhafazası

MADDE 36.- Madencilik ve müteakip safhalarındaki faaliyetler sırasında, cevher, metal veya ekonomik değer ihtiva eden, günün şartlarında teknik veya ekonomik değerlendirmesi mümkün olmayan pasa, zenginleştirme bakiye yığını ve cürüflar, çevre kirliliği açısından mahzur teskil etmiyorsa geçirildikleri son işlemde çıktıkları şekliyle ayrı ayrı muhafaza edilir, Bu bakiye ve pasa yığınlarının miktarları, fiziki özellikleri, usulüne göre alınmış numunelerin analiz raporları ve döküm alanları, faaliyet raporları, plan ve haritalarda gösterilir.

İşletme ruhsat alanında işletme faaliyetinin zaruri neticesi olarak çıkarılan tas ocagi malzemeleri işletme ruhsat sahibi tarafından değerlendirilebilir.

İşletme ruhsatnamesinin herhangi bir sebeple sona ermesi halinde, sahadan çıkarılmış fakat satılmamış cevherlerle, pasa ve bakiye yığınları, cürüflar, ilgili daire tarafından ihale edilerek satıştan sağlanan gelir, Madencilik Fonuna irad kaydedilir. Bunun ne şekilde yapılacağı yönetmelikte belirtilir. Birinci fıkraya aykırı hareket edenlerin teminatlarının 1/3'ü kesilerek Madencilik Fonuna irad kaydedilir.

Mücbir sebeplerle tatil

MADDE 37.- Mücbir sebep veya beklenmeyen haller dolayısıyla ön işletme ve işletme ruhsat sahiplerinde faaliyetin muvakkaten tatiline ruhsat sahibinin müracaatı üzerine ilgili dairece karar verilebilir.

Muvakkat tatili gerektiren durumun ortadan kalkmasından itibaren altı ay içinde ruhsat sahibi ruhsat sahasında normal faaliyete geçmeye mecburdur.

2 inci fıkraya aykırı hareket edenlerin teminatının 1/2'si Madencilik Fonuna irad kaydedilir.

Sicilin teskili ve özellikleri

MADDE 38.- Bütün maden hakları ve faaliyetleri ile ilgili teknik ve mali konuları havi maden sicili, yönetmelikte belirtildiği şekilde ilgili daire tarafından tutulur.

Maden haklarının devir, intikal, haciz, rehin ve ipotek veya sona erme durumları bu sicile işlenir.

Maden sicili alenidir. İlgililer sicil kayıtlarının maden sicil memurlarından biri huzurunda gösterilmesini isteyebilir. Maden sicilindeki kayıtların bilinmediği iddia edilemez.

Madenler üzerinde iktisap edilecek haklar tescil edilmedikçe hüküm ifade etmez.

Cevherlerin rehni

MADDE 39.- Madenlerden çıkarılan cevherler, arama, ön işletme ve işletme ruhsat sahibinin ilgili daireye yazılı müracaatları üzerine bildirildiği şahıslara kabzedilmeksizin rehnedilebilir. Bu durum maden siciline kaydedilir.

Bu kabil cevherlerin rehin süresi içinde satışı, rehin alan şahısların yazılı muvafakati ile mümkündür. Rehinle ilgili sicilin nasıl tutulacağı ve diğer işlemler, yönetmelikte belirtilir.

Haciz ve ihtiyati tedbir

MADDE 40.- Madenin işletilmesinde gerekli olan kuyular, ocaklar ve galeriler ile makineler, binalar, yer altında ve yer üstünde kullanılan her türlü nakil vasıtaları madenin çıkarılması, temizlenmesi, izabesi gibi cevherin kıymetlendirilmesine yarayan alet ve tesisler ve bir senelik işletme malzemesinin üzerine münferiden haciz veya ihtiyati tedbir konulamaz.

Ancak işletme hakkı ile bir bütün teskil eden 1 inci fıkrada yazılı tesis, vasita, alet ve malzemenin tamâmı veya çıkarılmış cevherlerle bu cevherlerin bakiyeleri ve cürufu üzerine haciz ve ihtiyati tedbir konulabilir. Üçüncü şahsın rehin hakları saklıdır.

Bir madenin tamamının icra yolu ile satışı 43 üncü maddede yazılı usule tabidir.

Haciz ve ihtiyati tedbir dolayısıyla madenin faaliyetine müdahale edilemeyeceği

MADDE 41.- Madenin tamamına veya çıkarılmış cevherlerle bakiye yığını ve cürufuna gerek haciz veya ihtiyati tedbir konulması ve gerekse bunların icraen satışına sebebiyet verilmesi hallerinde alacaklı veya icra dairesince madenin faaliyeti durdurulamayacağı gibi bu faaliyete müdahale de edilemez.

İpotek ve kapsamı

MADDE 42.- Maden ön işletme ve işletme ruhsat sahibinin maden için yapmış olduğu borcunu veya ileride bu maksatla borçlanmasının temini için maden üzerinde bir veya müteaddit derece ve sırada ipotek tesis olunabilir.

İpotekli takyit edilmiş ön işletme ve işletme ruhsatının alanlarında değişiklik olduğu takdirde mevcut ipotek, hiçbir muameleye tevessül edilme- den yeniden ita edilen ruhsat üzerinde de aynı şartlarla devam eder.

Ön işletme ve işletme ruhsatı ile bir bütün teskil eden 40 inci maddenin birinci fıkrasında yazılı tesis, vasita, alet ve malzemenin heyeti umumiyesi ipotegin sümülüne girer.

Tesis olunacak ipotek ruhsat süresini geçemez.

İpotek alacaklısı, maden ön işletme ve işletme ruhsatı ile kül teskil eden ve tapu siciline kayıtlı bulunan gayri menkuller üzerinde ön işletme ve işletme ruhsat sahibinin tasarruflarına mani olmak için umumî hükümler dairesinde tapu siciline serh verilmesini isteyebilir.

Maden işletme hakkının sona ermesi halinde ipotegin hükmü 33 üncü maddenin birinci fıkrası sümülü dışında kalan tesis, vasita, alet ve malzemeye inhisar eder.

Maden ipotegi sicil kütüğündeki ipotek kaydının terkinin ile sakit olur.

İpotegin paraya çevrilmesi .

MADDE 43.- İpotegin vadesi sonunda veya alacağın muacceliyet kesbetmiş olması halinde alacaklı

alacagının tahsili için ipotegin taalluk ettiği maden ön işletme ve işletme ruhsatını genel hükümler dairesinde sattırabilir.

Maden ön işletme ve işletme ruhsatını iktisap etmek isteyen talibin bu hakkın iktisabı için aranan kanuni şartlara haiz olması lazımdır. Talip bu şartlara haiz bulunduğunu, Bakanlıktan alacağı vesika ile ispat eder. İcra dairesi bu vesikayı ibraz etmiş olan talipler arasında satışı yapar.

Satışın neticesi icra dairesi tarafından Bakanlığa bildirilir. Keyfiyet madenin sicil kütüğüne serh ve ipotek kaydı terkin edilir. Devir muamelesi bu surette tekemmül eder.

Sahsi mesuliyet

MADDE 44.- Maden ipotegiyle temin edilen alacaktan dolayı maden ön işletme veya işletme ruhsat sahibi şahsen de mesuldür.

İpotekle takyit edilmiş bir maden ön işletme veya işletme ruhsatının ahara devri halinde, bu hakkı devreden borçluluk durumunda bir değişiklik husule gelmeyeceği gibi, alacağın teminatını teskil eden ipotek de aynen baki kalır.

Ancak, maden ön işletme veya işletme ruhsatını devralan şahıs ipotekle temin edilmiş olan borcu da şahsen kabul ve taahhüt ettiği ve alacaklı, keyfiyetin Bakanlıkça kendisine tebliginden itibaren, bir yıl içinde hakkını evvelki borçluya karşı muhafaza eylediğini yazı ile bildirmediği takdirde ön işletme veya işletme ruhsatını devreden evvelki borçlu borcundan kurtulur.

Medeni Kanuna atf

MADDE 45.- Türk Medeni Kanununun ipotegeye ait hükümleri maden ipoteklerine de uygulanır.

İrtifak, intifa hakkı ve kamulastırma

MADDE 46.- Maden arama dönemi içerisinde arama sahası özel mülkiyete konu gayrimenkul üzerinde kullanma amacına münhasır olmak üzere belli süreler için madenci, Bakanlığa müracaat ile irtifak ve/veya intifa hakkı tesisi isteyebilir.

İrtifak ve/veya intifa hakkı karşılığı, kamulastırma kanununa uygun olarak seçilecek bilirkişiler tarafından tespit edilir.

Arama süresi sonunda ön işletme talebi söz konusu olduğu takdirde tesis edilen irtifak ve/veya intifa hakkının süresi ön işletme süresini geçmemek kaydıyla uzatılabilir.

Faaliyetler sırasında sahaya zarar verilmesi durumunda ruhsat sahibi adli merciler tarafından tespit edilecek tazminatı arazi sahibine ödemek ve sahayı kullanılabilir durumda terk etmekle yükümlüdür. İşletme ruhsatı safhasında, işletme sahası özel mülkiyete konu gayri- menkul taraflarca anlaşma sağlanmaması halinde ihvat sahibinin talebi üzeri- ne Bakanlıkça 2942 sayılı Kanun hükümlerine göre kamulastırılabilir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü hizmetleri ile ilgili haklar

MADDE 47.- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü herhangi bir ruhsat veya izne gerek kalmadan madencilik yapılabilecek bütün sahalarda 18. inci maddede belirtilen esaslar dahilinde arama faaliyetlerinde bulunabilir. Genel Müdürlük bu Kanun hükümlerine göre arama ve ön işletme ruhsatları alarak faaliyet raporları ile belirlediği zuhurların 24 üncü maddeye göre buluculuk hakkını kazanır. Bu durumda ruhsat süresi içinde ruhsatını devreder. Bu sürede devredilmeyen ruhsatlar fesh edilir.

Yeminli teknik büroların kurulumu, yetki alanları ve sorumlulukları

MADDE 48.- Denetim ve gözetim dışında yönetmelikle tespit edilen görevleri yürütmek üzere gerektiğinde yeminli teknik bürolar, Bakanlığın izni ile kurulabilir.

Yeminli teknik bürolar, en az yedi yıllık fiili meslek tecrübesi olan ve yönetmelikle tespit edilen mühendisler tarafından kurulabilir.

Nüfus ve iş yoğunluğunun fazla olduğu il ve ilçelerde birden çok yeminli teknik büronun kurulması Bakanlığın müsaadesine bağlıdır.

Bir ilçede, iş azlığı sebebiyle yeminli teknik büro kurulamadığı veya kurulmuş büro kapandığı takdirde, çevre ilçelerden bir yetkili büro Bakanlıkça görevlendirilebilir.

Yeminli teknik büro sahibi ve bu büroda çalışanlarla bunların ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hisimlerine arama, ön işletme, işletme ruhsatı verilemez.

Yeminli teknik büroların teskilî, bu bürolarda çalışacak personelin nitelikleri, hizmet karşılığı ücret tarifeleri, çalışma esasları ve diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikte belirtilir.

Bu Kanunda yetki ve görev verilen yeminli teknik bürolar elemanlari bu görevlerini ifa ederken isledikleri suçlar dolayisiyla Devlet memuru sayilirlar ve Devlet memuru gibi cezalandirilirlar. Ayrica bu suçlari isleyen büro sahibi ise bürolari kapatilir, bir daha büro açamazlar. Suçu isleyen büroda çalışan ve suçta istirak eden görevliler bu çeşit bürolarda bir daha görev alamazlar.

Yeminli teknik bürolar Bakanligin denetimine tabidir.

MADDE 49.- 2840 sayili Kanun hükümleri saklidir. Ancak, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra bulunacak bor, trona ve asfaltit madenlerinin aranmasi ve isletilmesi bu Kanun hükümlerine tabidir. Bunlari ihracatina ait usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

MADDE 50.- Bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra toryum ve uranyum madenlerinin aranmasi ve isletilmesi bu Kanun hükümlerine tabidir. Üretilen cevher Devlete veya Bakanlar Kurulunca tespit edilecek yerlere satilir.

Kaldirilan hükümler

MADDE 51 .- 6309 sayili Maden Kanunu ile ek ve degisiklikleri yürürlükten kaldirilmistir.

Maden Dairesi

MADDE 52.- Bu Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip 6 ay zarfinda Maden Dairesi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanliginca, teknik ve idari bakimdan ihtiyaci kafi kadro ile teşhiz edilir.

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanunun yürürlüğe girdigi tarihten önce her hangi bir nedenle hükümden düsmüs bütün GMD (Genel maden dosyasi) AR (Arama ruhsati), IT (ilk tetkik), PRT (Proje tetkik), IR (Isletme ruhsati), II (Isletme imtiyazi) safhasindaki ruhsatlar paftalardan silinerek sinirlarina bakilmaksizin otomatik olarak aramalara açilir.

Bu hüküm Osmanli Imparatorlugu zamanindaki meksuf madenlere ait ruhsatlar için de geçerlidir. Müracaatlar Geçici 5 inci maddeye göre ilan edilen günden baslayip ilk hafta yapılacak müracaatlarin tamami ayni gün yapilmis kabul edilecektir. Aramalara açilan sahalarin Bakanlıkça onaylanmis listeleri ise müracaat kabul tarihinden bir ay önce ilgili dairede asilarak bütün madencilere açık tutulacaktır.

Ayni sahaya ayni anda birden fazla müracaat var ise bunlardan açık artirma seklinde Madencilik Fonuna en fazla bagista bulunan ruhsati almaya hak kazanacaktır.

Isletme ruhsati ve isletme imtiyazi olan sahalarin buluculuk hakki saklidir.

GEÇİCİ MADDE 2.- Bu Kanunun yürürlüğe girdigi tarihte yürürlükte bulunan GMD, AR, IT, PRT, IR, II safhasindaki bütün ruhsatlar 6309 sayili Maden Kanununda hangi madenler için verilmissse yalnız o madenlere mahsus olmak üzere kaldiklari yerden bu Kanun hükümlerine göre devam ederler. GMD safhasindaki müracaatlar bu Kanunun yayimi tarihinden itibaren 5 ay içerisinde ilgili daireye müracaat ederek hak sagladiklari alana tekabül eden teminatlarini kanun geregi yatirmadiklari takdirde müracaatlari iptal olur.

Ruhsat süresi bitimine sekiz aydan az zaman kalmis, AR, IT, PRT safhasindaki ruhsatlar Kanunun yürürlük tarihinden itibaren sekiz ay içerisinde gerekli teminat ve harçlarini yatirarak Yönetmelikte belirtildigi sekilde arama faaliyet raporlarini, ön isletme projesini veya isletme projesini vererek, ön isletme ya da isletme ruhsati talebinde bulunmakla yükümlüdür.

Bu ruhsat sahipleri, ruhsat alanini ilgili daireye müracaatla bir defaya mahsus olmak üzere küçülterek isletme sinirlari dahiline girebilir.

Sahada ruhsat sahibinin buldugu ve bunu faaliyet raporlari ile tespit ve beyan ettigi baska madenler mevcut ve bu madenlere o sahada verilmiş yürürlükte bulunan baska haklar yok ise, proje verilmesi suretiyle o madenler için de ön isletme veya isletme ruhsati sümülüne alınma hakki dogar.

Yürürlükteki isletme ruhsatlari ve isletme imtiyaz sahipleri projelerini sekiz ay içinde bu Kanunda belirtilen sartlara uygun sekilde tadil etmekle yükümlüdür. Ayrica, faaliyet raporlarini, bilançosunu Yönetmelikte belirtildigi sekilde tanzim etmek ve Devlet hakki, varsa buluculuk hakki, teminat ve harçlarini bu Kanun hükümlerine göre ödemek zorundadir. Ancak ödemelerin mükerrer olanlari borçtan mahsup edilir.

Süresi içinde tadilat yapmayan, vecibelerini yerine getirmeyen ruhsatlar feshedilir.

Yaniltici, eksik, yanlış beyanda bulunanlar hakkında 10 uncu madde hükümleri uygulanir.

Bu madde geregi feshedilen ivhsatlarla ilgili alanlar, baska ruhsat yok ise otomatik olarak aramalara açilir.

O ruhsat sahasında degisik kisilere ait baska ruhsat alanlari varsa ivhsat sahipleri de aralarında anlasamazlarsa Madencilik Fonuna en büyük hibeyi yapan, o madenin kendi ruhsati içinde kalan kısmının, ruhsat sümülüne alınmasına hak kazanır. Teklif ruhsat sahiplerinin anında ilgili dairede karşilikli beyanı ve açık arttırma şeklinde yapılır.

GEÇİCİ MADDE 3.- 6309 sayili Maden Kanunu gereğince arza tatbik için ruhsat sahipleri tarafından yatırılmış olan masraf avansları bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla Madencilik Fonuna aktarılır.

GEÇİCİ MADDE 4.- 12.6.1987 tarih 3382 sayili kanunla yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 5.- Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 6 ay süre ile hiçbir maden arama ruhsati müracaati kabul edilmeyecektir.

GEÇİCİ MADDE 6.- Vilayetler bu Kanunla ilgili işlemleri yürütebilecek şekilde gerekli döküman ve ekipmanla teçhiz edilinceye kadar maden hak ve müracaatları Ankara'daki ilgili daireye yapılır.

GEÇİCİ MADDE 7.- 2840 sayili Kanunun geçici maddesinde yer alan bor tuzları sahalarında eski ruhsat sahipleri tarafından çıkarılmış cevher, bakiye yığınları, cüruf stokları ve pasalar üzerinde bunları çıkaranların her türlü hakları için belirtilen 18 aylık pasa değerlendirme süresi 1986 Aralık ayı sonu olarak degistirilmiş ve hakları ihya edilmistir. Adi geçen malzemelerin nakliyeleri, ödenecek Devlet hakkı ile madencilik fon katkısı ve yapılacak beyanlar bu Kanun hükümlerine tabidir.

(12.6.1987 tarih 3382 sayili kanun ile ek)

GEÇİCİ MADDE 8.- 3213 sayili Maden Kanununun yayımı tarihinden bu Kanunun yürürlük tarihine kadar Tasocakları Nizamnamesine göre aldıkları ruhsatları Maden Kanunu kapsamına intibak ettirenler, müktesep hak olarak Maden Kanunu kapsamında kalabilir. 3213 sayili Kanun kapsamından çıkmak isteyenlerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca Maden Sicilinden silinmek üzere müracaat etmeleri gereklidir. Sicilden silinen haklar tasocakları Nizamnamesi hükümlerine göre işleme tabi tutularak yürütülür.

3213 sayili Maden Kanununun kapsamına alınması için intibak yaptırmamış olan ve Tasocakları Nizamnamesine göre verilen ruhsatların 15.6.1985'den itibaren her türlü temdit ve ivhsat verme işlemlerinin ise Tasocakları Nizamnamesine göre yürütülmesine il özel idareleri yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 53.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 54.- Bu Kanuni hükümlerini Bakanlar kurulu yürütür.